UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia Sacra Et Hvmana

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Patrum Latinorum stylus. Capvt XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-68724

Visual Library

χοληδόχον ἀγγεῖον ἐπὶ τοῦ ἥπατος, νεφροί τε καὶ καρδία καὶ ἀρτηρίαι, καὶ φλέβες ὑμένες. καὶ διαφράγματα. εἰ ψιλός ἐστιν, εἴ τε τετρίχωται. μονώμεχόν ἐστιν, εἰ πολυσχιδεῖς ἔχει τὰς βάσεις. πόσον δὲ βιοῖ τὸν χρόνον. καὶ τίς αὐτοῖς ὁ τρόπος τῆς ἀλλήλων γεννήσεως. ἐπὶ πόσον δὲ κυΐσκεται τὸ τικτόμενον. καὶ πῶς οὔτε πεζοὶ πάντες οἱ μύρμηκες, οὔτε ὑπόπτεροι πάντες, ἀλλ' οἱ μὲν τῶν χαμαὶ ἐρχομένων εἰσίν, οἱ δι' ἀέριοι φέρονται.

lum, aut multifidos habeat greſſus. Quanto tẽpore viuat, & quæ ipſis procreãdæ ſobolis ratio, quandiu partum ferant, & quomodo, neq; gradiantur, neque volent omnes formicæ: ſed aliæ humi decurrant, aliæ per aerem ferantur.

Item Baſilius Seleuciæ in deſcriptione diluuij quæ ſuperius notata eſt. Ἄνωθεν, οὐρανὸς χειμάρρους ἦν· κάτωθεν ἤπειρος ἀβύσσους ἀνέπεμπε καὶ πρὸς τὴν ὑδάτων φύσιν ἡ κτίσις ἐστοιχειοῦτο, &c.

SANCTVS CHRYSOSTOMVS, ISTIS ETIAM orationis pigmentis delectatur.

CAPVT XXII.

MAgnus in omni genere Chryſoſt. his orationis delicijs non caruit, & miratus ſum quidem, quo pacto cum ad Olympiadem lectiſſimam fœminam ab exilio ſcriberet, tam oratoriè luſerit in deſcriptione tempeſtatis. Quid enim hæc ſibi volunt.

Θάλασσαν ὁρῶμεν ἀπ' αὐτῶν κάτωθεν ἀναμοχλευομένην τῶν ἀβύσσων, πλωτῆρας τοῖς ὕδασι νεκροὺς ἐπιπλέοντας, ἑτέρους ὑποβρυχίους γενομένους, τὰς σανίδας τῶν πλοίων διαλυομένας, τὰ ἱστία διαρρηγνύμενα, τοὺς ἱστοὺς διακλωμένους, τὰς κώπας τῶν χειρῶν τῶν ναυτῶν ἀποπηδώσας, τοὺς κυβερνήτας ἀντὶ τῶν οἰάκων ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων καθημένους, τὰς χεῖρας τοῖς γόνασι περιπλέκοντας, καὶ πρὸς τὴν ἀμηχανίαν τῶν γενομένων κωκύοντας, ὀξέως βοῶντας, θρηνοῦντας, ὀλοφυρομένους μόνον, οὐκ οὐρανὸν, οὐ πέλαγος μόνον φαινόμενον, ἀλλὰ σκότος πάντα βαθὺ καὶ ἀφεγγὲς, καὶ ζοφῶδες, ὡς οὐδὲ τοὺς πλησίον ἐπιτρέποντας βλέπειν, καὶ πολὺν πάταγον τῶν κυμάτων, καὶ θηρία θαλάττια πάντοθεν τοῖς πλέουσιν ἐπιτιθέμενα.

Tempeſtas. Mare cernimus ab imis vſq; gurgitibus vndique reuulſum, nautas mortuos ſumma vnda fluitantes, alios peſſum euntes, nauium tabulas diſſolutas, perrupta, & lacerata vela, malos effractos, remos è nautarum manibus elapſos, naucleros gubernaculorũ loco tabulatis inſidentes, manibus ad genua implicitis, ac prę tẽpeſtatis atrocitate in eam conſilij inopiã redactos, vt tantũmodo lugeant, ac gemitus, & eiulatus acerbiſſimos edant. Non cœlum, nõ mare in oculos incurrẽs, ſed denſas, atq; obſcuras tenebras, caliginemq; tantã, vt ne propinquos quidem perſpicere ſinat: Ingentem denicq; fluctuũ ſonitũ, ac marinas belluas in eos, qui nauigant, omni ex parte impetum facientes.

Patrum Latinorum ſtylus.

CAPVT XXIII.

PAtres quoq; Latini, & ſi minus in dictione ſint accurati, quam Græci, iſtam tamen plerunque Epidictici generis opulentiam libenter explicant. Quid enim aliud ſpirat S. Ambr. in Hexamero? D. Hieronym. in hiſtoria Pauli, & Malchi, ſed maximè in muliere ſepties ictâ? Quid Saluianus in ſua Aquitania, quam deſcribit his verbis? *Patres Latini epidictici generis opulentiam explicant.*

Nemini dubium eſt Aquitanos Nouem populos, medullam ferè omnium Galliarum, & vber totius fœcunditatis habuiſſe: Nec ſolum fęcunditatis, ſed quæ proponi interdum fœcunditati ſolet, voluptatis, iocunditatis, pulchritudinis: Adeò illa omnis admodũ regio, aut intertexta vineis, aut florulenta pratis, aut diſtincta culturis, aut cõſita pomis, aut amœnata lucis, aut irrigata fontibus, aut circumdata meſſibus fuit. *Saluian. l. 7 de guberna. Dei.* *Regio fertilis.*

At mellitiſſimus doctor Cyprianus, quas in epiſtola ad Donatum Veneres ſpargit? *D. Cypr. mellitiſſimus Doctor.*

Petamus hanc ſedem: dat ſeceſſum vicinia ſecreta, vbi dum erratici palmitum lapſus pẽdulis nexibus per arundines baiulas repunt, viteam porticum, frondea tecta fecerunt.

De quibus S. Auguſtin. Non dicuntur iſta, niſi mirabiliter affluentiſſima fœcũditate facũdię, ſed profuſione nimia grauitate diſplicent.

Atque vt in omni genere eloquentes fuiſſe ſanctos Patres oſtendamus, extant Sancti Chryſoſtomi orationes in genere deliberatiuo, & iudiciali mirificæ ſuauitatis, quas hic ſtylo paulò magis oratorio reddemus. *Aug. l. 4. de doct. Chriſtiana c. 14.*